

Zemědělci budou protestovat po celé republice proti nekvalitě z dovozu

26.2.2025 - | Akademie věd České republiky

„Čeští zemědělci se připojí k vlně protestních akcí, stejně jako to už udělali zemědělci ve Španělsku, Francii, Polsku nebo Belgii před budovami evropských institucí, a vyjedou s traktory na silnice a do měst. Cílem není blokovat a omezit život lidem v Česku, nicméně není možné to vyloučit. Budeme mluvit o tom, co nás trápí a co nám komplikuje práci. Opětovně chceme důrazně upozornit, že naše problémy nikdo neřeší a Evropská unie nám jen přiděluje další starosti. Obchodní dohoda mezi Evropskou unií a jihoamerickým sdružením Mercosur a chystaná asociační dohoda s Ukrajinou jsou toho jasným příkladem,“ řekl prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Protesty napříč republikou

V dopoledních hodinách ve čtvrtek 27. února se uskuteční protestní akce zemědělců v každém kraji republiky. Někteří vyjedou s těžkou zemědělskou technikou na silnice, další plánují demonstrace na náměstích nebo debaty s občany a politiky. Na hraničních přechodech s Německem nebo Slovenskem se čeští zemědělci setkají s protestujícími farmáři ze sousedních zemí. Cílem protestních akcí není omezit životy lidí v Česku, ale blokády není možné vyloučit. Protesty mají upozornit veřejnost, jak levné a méně kvalitní potraviny ze třetích zemí křiví evropský trh a jaká rizika znamenají pro spotřebitele.

Hlavní akce se uskuteční na hraničním přechodu mezi českým Hodonínem a slovenským Holíčem na Jižní Moravě, kam se v deset hodin dopoledne sjedou zemědělci s těžkou technikou z obou států. Podpořit je přijdou také zemědělci z Maďarska a Rakouska. Na ozvučeném pódiu vystoupí kromě zástupců českých zemědělských nevládních organizací dále předseda Slovenské potravinářské a polnohospodářské komory Andrej Gajdoš, prezident maďarské Národní zemědělské komory Zsolt Papp nebo prezident rakouské Zemědělské komory Burgenland Nikolaus Berlakovich, který je zároveň viceprezidentem evropské zemědělské organizace COPA.

Odmítnutí dohody o volném obchodu se státy Mercosuru

Ve zmíněné Jižní Americe je možné používat veterinární léky nebo přípravky na ochranu a ošetřování rostlin, které sice zvyšují produkci a snižují producentům náklady, ale v Evropě jsou kvůli zdravotním rizikům pro spotřebitele dávno zakázány. Například Brazílie musela od poloviny října 2024 zastavit vývoz hovězího masa do Evropy, a to v reakci na audit Evropské komise. Vyplynulo z něj, že Brazílie nemůže zaručit, že maso nebylo ošetřeno růstovým hormonem estradiolem, který je v Evropské unii považován za karcinogenní. Nicméně dovoz masa a masných výrobků z jihoamerických zemí do Česka roste, podle oficiálních statistik dosáhl v loňském roce hodnoty téměř 1,2 miliardy korun a patrně se ještě zvýší.

„Vyzýváme vládu, aby se postavila za své zemědělce a odmítla obchodní dohodu mezi EU a Mercosurem. Obchodní kontakty s jihoamerickými státy neodmítáme, ale dohody musí být férové a potraviny z těchto zemí musí splňovat stejné kvality jako ty evropské. Naše vysoké standardy, co se týká péče o půdu nebo zacházení se zvířaty, tamní zemědělci dodržovat nemusí a kontroly jsou jen těžko prokazatelné. Proto říkáme Mercosuru ne,“ sdělil předseda Zemědělského svazu České republiky Martin Pýcha.

Evropská komise podepsala v loňském prosinci obchodní dohodu s jihoamerickým sdružením Mercosur, která má usnadnit dovoz hovězího masa, drůbežího masa nebo cukru na evropský trh z Brazílie, Argentiny, Paraguaye a Uruguaye. Obchodní dohodu musí ještě schválit všechny členské státy Evropské unie, aby začala platit. Vzhledem k tomu, že k dohodě došlo bez shody mezi členskými státy Evropské unie, z českých regionů zaznívají hlasy po odvolání předsedkyně Evropské komise Ursuly von der Leyenové. Zemědělské nevládní organizace, kterými jsou Agrární komora ČR, Zemědělský svaz ČR, Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků, Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů a Společnost mladých agrárníků ČR, proto apelují na českou vládu, aby prosazovala spravedlivé podmínky na evropském trhu pro všechny a dohodu odmítla.

Nejen Jižní Amerika, ale i další neférové dovozy

Podobná situace nastala v souvislosti s válkou na Ukrajině, kdy se zvýšily dovozy zemědělských komodit z této země na evropský trh. Nejenže tyto bezcelní dovozy levných komodit doslova podtrhly evropské ceny obilovin a olejnin, ale zároveň evropské kontrolní orgány opakovaně poukázaly na nedostatky v jejich kvalitě. Například v roce 2023 maďarský národní úřad pro bezpečnost potravin odhalil dovezené ukrajinské obilí kontaminované toxiny a geneticky modifikovanými organismy a nařídil okamžité odstranění z trhu. Přitom další nárůst dovozu z této země může znamenat asociační dohoda s Evropskou unií, která však nenařizuje dodržování stejných povinností pro pěstování plodin a chovy hospodářských zvířat a má být dojednána již letos v červnu.

„Rozhodně nejsme proti pomoci Ukrajině a jejím zemědělcům, ale nesmí to být za cenu poškození evropských chovatelů a pěstitelů. Je nezbytné uzavřít s Ukrajinou takovou dohodu, která garantuje rovné podmínky pro podnikání na evropském trhu pro všechny. Očekáváme, že se naše vláda o to zasadí ve spolupráci s dalšími evropskými zeměmi,“ podotkl **předseda Iniciativy zemědělských a potravinářských podnik Martin Šebestýan.**

CO POŽADUJEME?

1. Zrušení obchodní dohody mezi EU a jihoamerickým sdružením MERCOSUR.
2. Nastavení nové dohody mezi EU a Ukrajinou s cílem ochránit evropské zemědělce.
3. Zajištění maximální garance ochrany trhu ze strany Evropské unie a zajištění rovných podmínek pro podnikání na evropském trhu.
4. Snížení byrokratické zátěže a diktátu ze strany Bruselu.
5. Podpora evropské občanské iniciativy „Stop falšovaným potravinám“, která usiluje o odtajnění skutečné země původu potravin.

<https://eci.ec.europa.eu/049/public/#/screen/home>

Citace dalších partnerů:

„Výhlídky českých zemědělců už nyní nejsou nijak veselé a řada mladých váhá, jestli v oboru zůstane. Musí dodržovat přísnější produkční standardy než jinde ve světě a jistotu nenacházejí ani v zemědělské politice, která se mění prakticky každé volební období. Proto mi přijde absurdní, že Evropská unie chce dovolit, aby na náš trh byly dováženy potraviny nižší kvality,“ doplnil **prezident Svazu mladých agrárníků České republiky David Brož.**

„Výměna zboží je v pořádku, pokud je smysluplná a znamená nějaké výhody pro obě strany. Máme však důvodné obavy, že evropští zemědělci včetně českých budou v případě obchodní dohody mezi Evropskou unií a Mercosurem ve výrazně horším postavení než producenti z Jižní Ameriky. Zažili jsme si to už v souvislosti s bezcelními dovozy z Ukrajiny. Budeme-li tímto způsobem prohlubovat naši závislost na třetích zemích, ohrozíme tím potravinovou bezpečnost,“ dodal **předseda Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů František Winter.**

Potravinářská komora ČR podporuje protesty zemědělců v Česku. Pro tuzemské producenty je naprosto nezbytné udržet a ideálně ještě navýšit domácí produkci zemědělské suroviny. Komoře vadí neférové dovozy z třetích zemí, byrokratická zátěž nebo přebujelý systém kontrol. *„U potravin z třetích zemí inspektoři z dozorových orgánů nacházejí pravidelně stopy pesticidů, které jsou v Evropě zakázané už řadu let. Chov hospodářských zvířat rozhodně neodpovídá evropským představám o pohodě zvířat. V těchto zemích se také často využívají při výkrmu zvířat růstové hormony,“* řekla **prezidentka Potravinářské komory ČR Dana Večeřová**.

PŘEHLED HLAVNÍCH AKCÍ NAJDETE ZDE

Kontakty pro média:

Barbora Pánková, Agrární komora ČR

tisková mluvčí

+420 721 306 431, pankova@akcr.cz

Michal Procházka, Zemědělský svaz ČR

vedoucí vnějších vztahů a tiskový mluvčí

+420 734 865 377, prochazka@zscr.cz

Lidija Erlebachová, Native PR

Senior Account Manager

+420 776 543 452, lidija.erlebachova@nativepr.cz

<https://www.akcr.cz/txt/zemedelci-budou-protestovat-po-cele-republice-proti-nekvalite-z-dovozu>